

مدلسازی عددی پانل ساندویچی با رویههای مختلف و گرادیان هسته تحت ضربه انفجاری

محمد سلوكى*

دانشجو دکتری مهندسی مکانیک گرایش طراحی و کاربردی، دانشگاه بوعلیسینا، همدان، ایران مقاله مستقل، تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۱۱/۱۲ ؛ تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۰۴/۳۰ ؛ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۵/۲۹

چکیدہ

پانلهای ساندویچی با هسته فوم آلومینیوم جاذبهای انرژی مناسب برای کاربردهای حفاظت در برابر ضربه نظیر پانلهای ساختمانی سبک، مواد بستهبندی و تجهیزات جاذب انرژی هستند. در این پژوهش، مدهای واماندگی و تغییرشکل پانلهای ساندویچی در برابر ضربههای انفجاری به صورت عددی بررسی و با نتایج تجربی مقایسه شدهاست. بارگذاری انفجاری روی پانل ساندویچی با هسته فوم یکنواخت و با مواد طبقهبندی تابعی و رویههای با جنس آلومینیوم ۵۱۸۲، فولاد زنگ نزن ۳۰۴ و CFRP صورت گرفته است. مدهای تغییرشکل رویه بالایی، هسته فومی و رویه پایینی با یک روش معین تحلیل شده است. در این پژوهش نشان داده شده است که مدهای تغییرشکل به شدت ضربه، جنس رویهها و گرادیان هسته ساندویچ وابسته است. براساس نتایج پژوهش، تغییر شکل عرضی رویه پایینی بهطور خطی با شدت ضربه افزایش می باد. در یک شدت ضربه معین (جرم ماده منفجره ۲۰۰ گرم) و جنس فلزی یکسان رویه پایینی، مقاومت در برابر انفجار نمونه پانل ساندویچی با رویه بالایی ۱۹۹۲، در یک شدت ضربه معین (جرم ماده منفجره رویه بالایی فلزی است. مقاومت در برابر انفجار نمونه پانل ساندویچی با رویه بالایی ۲۹۹۲، ۱۹ درصد بالاتر از نمونه ساندویچی با ساندویچی با جنس رویه پایی ولادی و جنس رویه پاینی آلومینیوم ۶ درصد بالای آلومینیوم و جنس رویه پایینی فولادی نسبت به نمونه پانل ساندویچی با جنس رویه بالایی فولادی و جنس رویه پاینی آلومینیوم ۶ درصد بالاتر است. مقاومت در برابر انفجار نمونه ساندویچی با گرادی نمبت مسته ساندویچ (چگالی هسته بهطور خطی در جهت بارگذاری انفجاری کاهش می یابد) بالاتر از نمونه پانل ساندویچی با گرادیان منفی هسته ساندویچی با گرادی نمبت به نمونه پانل ساندویچی در گالی هسته بهطور خطی در جهت بارگذاری انفجاری کاهش می یابد) بالار مقاومت انفجاری از می میده بالایی اندویزی بالاین می هاین میده بر بالایی مونه بالایی مونه ساندویچی با گرادی نمبت مسته ساندویچ (چگالی هم و می یکنواخت و هسته با مواد طبقهبندی تابعی با اختلاف چگالی بالا، مقاومت انفجاری پانل ساندویچی با حالی که در اختلاف چگالی کم مقاومت انفجاری خوهای منوان شرای شاند و بازار آباکوس، بارگذاری انفجاری پانل ساندویچی با مسته فوم یکنواخت و مواد طبقهباری ضعیف تری دارد. در این پژوهش، با استفاده از نرم افزار آباکوس، بارگذاری انفران ماند می می می می می

كلمات كليدى: پانل ساندويچى؛ هسته فوم با مواد طبقه بندى تابعى؛ بار گذارى انفجارى؛ پاسخ ديناميكى.

Numerical modeling of sandwich panel with different layers and core gradient under explosive impact Mohammad Solooki Ph.D. Student, Mech. Eng., Bu Ali Sina Univ., Hamedan, Iran

Abstract

Aluminum foam core sandwich panels are suitable energy absorbers for impact protection applications such as light building panels, packaging materials and energy absorbing equipment. In this research, the modes of retardation and deformation of sandwich panels against Explosive impacts have been numerically investigated and compared with experimental results. Explosive impacts has been done on a sandwich panel with uniform foam core and FGM, and tops with aluminum 5182, stainless steel 304 and CFRP (Carbon Fiber-Reinforced Plastic). The deformation modes of the top face sheet, the foam core and the bottom face sheet have been analyzed with a certain method. In this research, it has been shown that the deformation modes are dependent on the intensity of the impact, the material of the face sheets and the gradient of the sandwich core. Based on the results of the research, the transverse deformation of the bottom face sheet increases linearly with the intensity of the impact. At a certain impact intensity (The mass of the Explosive is 30 gr) and the same metal material of the bottom face sheet, the resistance to Explosive of the sandwich panel sample with CFRP top face sheet is 19% higher than the sandwich sample with metal top face sheet. The resistance to Explosive of the sandwich panel sample with the top material of aluminum and the bottom material of steel is 6% higher than the sample of the sandwich panel with the top material of steel and the bottom material of aluminum. The resistance to the Explosive of a sandwich sample with a positive sandwich core gradient (core density decreases linearly in the direction of Explosive impacts) is higher than a sandwich panel sample with a negative sandwich core gradient. By comparing the uniform foam core and the FGM core with a high density difference, it shows a higher Explosive resistance. While in low density difference, it has weaker Explosive resistance. In this research, by using ABAQUS software, the Explosive impacts of sandwich panel with foam core and FGM, and the materials of different face sheets have been simulated.

Keywords: Sandwich panel; FGM foam core; Explosive loading; Dynamic response.

۱– مقدمه

سازههای ساندویچی عموما از دو رویه سفت و محکم و یک هسته نرم تشکیل شدهاند. یکی از اجزای مهم پانلهای ساندویچی، هسته است که موادی با جاذب انرژی و سبک وزن است، مثل فومها [۱،۲]، لانهزنبوری [۳،۴]. استحکام و ظرفیت جذب انرژی بالا و دیگر خواص مکانیکی بالا، منجر به استفاده گسترده سازههای ساندویچی در کاربردهای مهندسی مانند هوافضا[۶] ، اتومبیل[۷] و کاربردهای حفاظتی[۸] شده است. در چند سال اخیر، سازههای ساندویچی در برابر بارگذاریهای انفجاری استفاده شدهاند. در بعضی از مطالعههای اخیر پاسخهای انفجاری سازههای ساندویچی يا كامپوزيتي با هسته يكنواخت از طريق حل تحليلي، أزمايشگاهي و عددی استخراج شدهاست [۹–۲۰]. فلک و دشپند' [۹] و کیو [۱۰،۱۱] روند تغییرشکل پانلهای ساندویچی تحت بارگذاری انفجاری از طریق حل تحلیلی بررسی کردند. انواع مدهای واماندگی و تغییرشکل پانلهای ساندویچی تحت بارگذاری انفجاری، مانند خمش و پارگی رویهها، برش و فشار هسته از طریق آزمایش توصیف می شود [۱۲،۱۵]. اثرات بعضی از پارامترهای کلیدی، مانند شرایط بارگذاری، ضخامت رویهها و چگالی هسته روی مقاومت در برابر انفجار پانلهای ساندویچی با هسته یکنواخت بهطور گسترده از طريق آزمايش و حل عددي بررسي شدهاست [18-٢٠]. مواد طبقهبندى تابعي^٣ يعنى موادى كه خواص مكانيكي طبق يك الگو معین، تغییر میکند، فضای طراحی بزرگتری نسبتبه هسته يكنواخت دارد [۲۱-۲۵]. فومها دارای خواصی مانند سبک وزن بودن و جاذب انرژی است؛ بنابراین فومهای طبقهبندی تابعی یک انتخاب خوبی برای مواد هسته سازههای ساندویچی است. اخیرا، در بعضی از پژوهشها اثر جذب انرژی در مواد فومی طبقهبندی تحت بارگذاری انفجاری بررسی شدهاست. حاتمی و همکاران [۲۶] به-بررسی عددی و تجربی اثر تقویتهای طولی بر جاذبهای استوانه-ای و مخروطی تحت بارگذاری ضربهای پرداختند. نمونهها تحت بارگذاری سقوط آزاد توسط چکش قطرهای قرار گرفتند و جذب انرژی، نیروی پیک اولیه، نیروی متوسط و طول خرد شدن آنها محاسبه شد. با توجه به نتایج حاصل از آزمایشها و تعداد تقویتها، طول لهیدگی کاهش و نیروی پیک اولیه افزایش مییابد. حاتمی و همکاران [۲۷] بهبررسی تجربی اثرات بارگذاری ضربهای بر صفحات مستطیلی مسطح کامپوزیتی خود تراکم فیبری با ورق فولادی منبسط شده پرداختند. مقاومتهای کششی، فشاری و خمشی بالا این کامپوزیتها را برجستهتر کرده است. در یک کار آزمایشی

جامع، با استفاده از چهار طرح اختلاط پایه، ۶۴ پانل کامپوزیت مستطیلی با مساحت ۱۰۰ میلیمتر مربع و ضخامتهای ۳۰، ۴۵، ۶۰ و ۷۵ میلیمتر ساخته شد و با بارگذاری ضربه ی مورد آزمایش قرار گرفت. لی ۱۹[۲۸] پاسخ مقاومت انفجاری استوانه های ساندویچی با هستههای فومی طبقهبندی فلزی نشان داده است. نتایج نشان داد که سازههای با هسته طبقهبندی عملکرد بهتری نسبت به هسته یکنواخت در برابر مقاومت انفجاری دارد. فرمانی و همکاران [۲۹] بهبررسی عددی و تجربی جذب انرژی و تغییرشکل پانلهای ساندویچی فلزی لولهای شکل با هسته لولههای عمودی تحت بارگذاری انفجاری پرداختند. سازهها با استفاده از لولههای آلومینیومی با ارتفاع مساوی و با قطرهای خارجی ۱۲ و ۱۶ (میلی-متر) ساخته شده است که بین صفحات بالا و پایین عمود بر سطوح صفحات تعبیه شدهاند. از نتایج مشخص شد که حداکثر کار پلاستیک برای سازههایی با ضخامت صفحه ۱/۲ و ۲ میلیمتر به-ترتیب ۸۵۰ و ۳۳۲ ژول بهدست آمدهاست. لی^۵[۳۰] بهبررسی عددی پاسخ دینامیکی ورقهای کروی ساندویچی با هستههای فوم فلزی تحت بارگذاری انفجاری داخلی پرداخت. ژینگ⁹[۳۱] آزمایشهای انفجاری روی دو ورق استوانهای ساندویچی با هسته-های فوم فلزی انجام داده است. در یک طبقهبندی از مواد سبک وزن، کامپوزیتهای CFRP بهعنوان رویههای سازههای ساندویچی استفاده می شود [۳۲]. مدهای واماندگی و تغییر شکل رویه های CFRP کاملا با رویههای فلزی تحت بارگذاری انفجاری، متفاوت است [۳۳]. حال با توجه به اینکه در پژوهشهای قبلی اثرات جنس رويهها و اثرات مختلف گراديان هسته ساندويچ روى پاسخ دینامیکی و مدهای تغییرشکل کمتر بررسی شدهاست، در نتیجه هدف این پژوهش نشاندادن اثرات جنس رویههای متفاوت و گرادیان هسته ساندویچ روی مدهای تغییر شکل و پاسخ دینامیکی پانلهای ساندویچی تحت بارگذاری انفجاری بهصورت عددی و مقایسه با نتایج تجربی است. در این پژوهش، بررسی پارامترهای مختلف مانند پیکربندیهای مختلف نمونههای پانل ساندویچی، مانند هسته یکنواخت با جنس رویههای مختلف و هسته ساندویچی با مواد درجهبندی تابعی با گرادیانهای هسته متفاوت و همچنین شدت ضربه انفجار روی مقاومت در برابر انفجار پانلهای ساندویچی بررسی شدهاست. براساس نتایج پژوهش، تغییر شکل عرضی رویه پایینی بهطور خطی با شدت ضربه افزایش مییابد. در یک شدت ضربه معین (جرم ماده منفجره ۳۰ گرم) و جنس فلزی یکسان رویه پایینی، مقاومت در برابر انفجار نمونه پانل ساندویچی با رویه بالایی

¹ Fleck & Deshpande ² Oiu

³ Functionally – Graded Foam

⁴ Liu ⁵ Li

⁶Jing

۲- تعريف مسئله

طی سه دهه اخیر پژوهشهای فراوانی در زمینه مدهای واماندگی و تغییرشکل پانلهای ساندویچی در برابر ضربههای انفجاری صورت گرفته است. نتایج اغلب این پژوهشها بهبود مقاومت در برابر انفجار پانلهای ساندویچی در برابر ضربههای انفجاری بود؛ همچنین طی این سالها پژوهشهای فراوانی دربارهی اثرات ضخامت و نوع هسته، ضخامت لایهها، نوع ضربه انفجاری بر روی مقاومت انفجاری پانل ساندویچی انجام شده است؛ اما سازههایی که در آنها ترکیبی از لایههایی از جنس آلومینیوم ۵۱۸۲، فولاد زنگ نزن ۳۰۴ و CFRP و بهعنوان رویه و هسته فوم یکنواخت و FGM بهعنوان هسته پانل ساندویچی که در این پژوهش پیشنهاد شده، تاکنون بررسی نشده است و پیشبینی میشود که استفاده از این ترکیب باعث افزایش مقاومت در برابر انفجار پانلهای ساندویچی شود. از این رو استفاده ترکیبی از لایههایی از جنس آلومینیوم ۵۱۸۲، فولاد زنگ نزن ۳۰۴ و CFRP بهعنوان رویه و هسته فوم یکنواخت و FGM و همچنین بررسی تاثیر گرادیان هسته بر روی مقاومت در برابر انفجار پانلهای ساندویچی را می توان به عنوان نوآوری این پژوهش مطرح نمود. ساختار پانلهای ساندویچی که در این پژوهش مورد بررسی قرار گرفته است، در شکل ۱ نشان داده شدهاست.

۳- روند مدلسازی عددی

برای شبیه سازی ضربه انفجاری بر روی پانل ساندویچی از نسخه سال ۲۰۱۹ نرمافزار آباکوس استفاده شده است. انتخاب صحیح مدل ماده و همچنین اعمال صحیح شرایط فیزیکی مساله از قبیل شرایط مرزی و استفاده از سطوح تماس و المانهای متناسب با نوع مساله، امکان انجام شبیه سازی دقیق به کمک این نرمافزار را فراهم میکند.

۳-۱- مواد و خواص
جنس مواد استفاده شده در پانلها به شرح ذیل می باشند:

الف- ورق فولاد ضد زنگ ۳۰۴

برای جنس رویهها از ورق فولاد ضد زنگ ۳۰۴ استفاده شده است. اندازه رویه ۱۳mx × ۳۰۰mm است. در جدول ۱

خواص مکانیکی، ضرایب مدل ماده و آسیب این ورق آورده شده است. در شبیهسازیها از مدل ماده و آسیب جانسون – کوک برای ورق فولاد ضد زنگ ۲۰۴ استفاده شدهاست.

جدول ۱- خواص مكانيكي فولاد ضد زنگ ۳۰۴ [۳۴] .

خواص مکانیکی فولاد ضد زنگ ۳۰۴				
٨٠٠٠	ρ			
۱۹۳	Е			
۰ /٣	V			
وک فولاد ضد زنگ ۳۰۴	ضرایب جانسون – ک			
۳۱.	A			
1	В			
• /۶۵	N			
١	М			
1872	دمای ذوب			
۲۹۳	دمای تغییر حالت			
• / • Y	С			
• / • 1	Ė ₀			
ضرایب آسیب جانسون – کوک فولاد ضد زنگ ۳۰۴				
٢	D_1			
1/988	<i>D</i> ₂			
-7/9۶٩	<i>D</i> ₃			
-•/•۶	D_4			
1/1.4	D_5			

ب- ورق آلومينيوم ۵۱۸۲

جنس دومی که برای رویهها استفاده شده است، ورق آلومینیوم ۵۱۸۲ است. اندازه رویه ۱۳۳۸ × ۳۰۰mm است. در جدول ۲ خواص مکانیکی، ضرایب مدل ماده و آسیب این ورق آورده شدهاست. در شبیه سازی ها از مدل ماده و آسیب جانسون – کوک برای ورق آلومینیوم ۵۱۸۲ استفاده شده است.

جدول ۲- خواص مكانيكي آلومينيوم ۵۱۸۲ [۳۴] .

خواص مكانيكي آلومينيوم ۵۱۸۲			
780.	ρ		
۶٩/٣	Е		
۰/٣	V		
ضرايب جانسون – كوك ألومينيوم ۵۱۸۲			
VY/A	A		
۵۵۷/۲۲	В		
۰ /۵۳	n		
۲/۶۶	m		

918	دمای ذوب
۳	دمای تغییر حالت
• • • • ۶	С
• / • • 1	έ ₀
ن – کوک آلومینیوم ۵۱۸۲	ضرايب آسيب جانسور
•/• ٣٣۶	D_1
• /۶۹ ١	<i>D</i> ₂
-1/81	D_3
۰/۰۲۳	D_4
•	D_5

پ- لمینت CFRP

برای جنس رویهها از لمینت CFRP هم استفاده شدهاست. اندازه رویه ۳۰۰mm× ۱mm است. در جدول ۳ خواص مکانیکی، ضرایب مدل ماده و آسیب این ورق آورده شدهاست. در شبیهسازیها از مدل ماده و آسیب هاشین برای ورق لمینت CFRP استفاده شدهاست.

خواص مكانيكي لمينت CFRP			
1344	ρ		
141	Ė,		
۱۰/٣	E ₂		
۰/٣	<i>v</i> ₁₂		
٧/١٧	G ₁₂		
4/19	G ₁₃		
4/19	G ₂₃		
ضرایب آسیب هاشین برای لمینت CFRP			
۲/۹۵	X _T		
1/84	X _C		
•/•٧٩	Y_T		
٠/١٩	Y _C		
•/14	S_T		
•/• ٨٨	S _C		
ضرایب انرژی شکست هاشین برای لمینت CFRP			
49/17	G _{XT}		
47/99	G _{XC}		
۲/۸۲	G_{YT}		
۲/۳۰	G _{VC}		

جدول ۳- خواص مكانيكي لمينت CFRP [۳۵].

در شکل ۲ نمودار تنش – کرنش سه جنس آلومینیوم ۵۱۸۲، فولاد ضدزنگ۳۰۴ و لمینت CFRP رسم شدهاست.

شکل ۲- نمودار تنش - کرنش سه جنس آلومینیوم ۵۱۸۲، فولاد ضدزنگ۲۰۴ و لمینت CFRP [۲۴،۳۵].

برای جنس هسته از فوم آلومینیوم کراشیبل^۱ استفاده شدهاست. اندازه رویه ۳۰۰mm× ۳۰۰mm است. هسته شامل هسته یکنواخت به ضخامت ۳۰ میلیمتر و چگالی ۴۵۰ *kg/m³ و* هسته سهلایه با ضخامتهای یکسان ۱۰ میلیمتر است. چگالی هسته FGM در شکل ۱–ب مشخص شده است. در جدول ۴ خواص مکانیکی هسته فومی آورده شده است. در شکل ۳ نمودار تنش – کرنش فوم آلومینیوم کراشیبل رسم شدهاست.

جدول ۴- خواص مكانيكي هسته فوم آلومينيوم [۳۶].

۲۰۰ – ۲۰۰	ρ
۲/۱۴۳	Е
• /۲۷	v
•	نسبت پواسون پلاستیکی
١	نرخ تنش تسليم فشارى

ث- ماده منفجره

چگالی ماده منفجره ۱۱۴۰ kg/m³ و سرعت منفجر شدن^۲ ۴۶۰۰*m/s* است. ضریب تبدیل ماده منفجره به TNT برابر با ۱/۷ است. در جدول ۵ ضرایب معادله JWL^۳ برای معادله حالت ماده منفجره مشخص شدهاست [۳۸].

جدول ۵- ضرایب معادله JWL [۳۸].

48	سرعت انفجار
4747/H	<i>C</i> ₁
٣/٧۴	C ₂
۴/۱۵	R ₁
٠/٩	R ₂
۰/۳۵	ω
114.	$ ho_0$
<i>\$</i>	انرژی اولیه در واحد حجم

۳–۲– کدگذاری نمونهها

با توجه به تنوع پانلهای ساندویچی مورد استفاده در این پژوهش (از نظر لایهچینی و گرادیانهای مختلف هسته)، برای اختصار از کدهای ارائه شده در جدول ۶ برای معرفی آنها استفاده شدهاست. در جدول ۶، GD-N ،GD-P ،UD45 بهترتیب معرف چگالی یکنواخت (۴۵۰ kg/m³)، چگالی درجهبندی شده با گرادیان مثبت لایهها و چگالی درجهبندی شده با گرادیان منفی لایهها است. مدول یانگ هسته FGM میتوان از طریق تابع توانی بهدست آورد.

² Detonation velocity

³ Jones-Wilkins-Lee

¹ Crushable

در این حالت کسر حجمی صفحه هدفمند به صورت زیر تعریف می-شود [۳۸]:

$$g(z) = \left(\frac{z+h/2}{z}\right)^p \tag{1}$$

که در رابطه ۱، p از پارامترهای ماده و h ضخامت هسته است. بنابراین هر یک از خواص لایهها را میتوان بهصورت ترکیبی از کسر حجمی و خواص رویهها نوشت. برای این منظور مدول یانگ به-صورت زیر تعریف میشود:

$$E(z) = g(z)E_1 + [1 - g(z)]E_2$$
(7)

که در رابطه ۲، $P_1 e_2 g_1$ به ترتیب مدول یانگ در پایین ترین سطح (z=h/2) FGM (z=h/2) FGM (z=h/2) FGM (z=h/2) FGM (z=h/2) FGM (z=h/2) FGM است. تغییرات مدول یانگ در راستای ضخامت صفحه هدفمند برحسب توزیع توانی در شکل ۴ نشان داده شده است. شکل ۴ نشان می دهد که مدول یانگ برای q > 1 در نزدیکی سطح پایین نشان می دهد که مدول یانگ برای q > 1 در نزدیکی سطح پایین نشان می دهد تمایل به خواص رویه پایین پیدا می کند و برای p < 1 در نزدیکی سطح زیادی از نخامت فسته تمایل به خواص رویه پایین پیدا می کند و برای p < 1 در نزدیکی سطح را در ا

			0 * . 2	0 % (
نمونهها	رويەھا	جنس		ېگالى ھستە	-	میانگین چگالی هسته	گرادیان چگالی	جرم سازه
	بالايى	پايينى	لايه ۱	لايه ۲	لايه ۳		لايەھا	
AL-UD45-AL	AL	AL	-	۰/۴۵	-	٠/۴۵	•	1895
AL-UD45-ST	AL	Steel	-	۰/۴۵	-	٠/۴۵	•	718V
AL-UD45-CF	AL	CFRP	-	۰/۴۵	-	٠/۴۵	•	1078
ST-UD45-AL	Steel	AL	-	۰/۴۵	-	٠/۴۵	•	T 18Y
ST-UD45-ST	Steel	Steel	-	۰/۴۵	-	٠/۴۵	•	7847
ST-UD45-CF	Steel	CFRP	-	۰/۴۵	-	٠/۴۵	•	۲۰۵۲
CF-UD45-AL	CFRP	AL	-	۰/۴۵	-	٠/۴۵	•	۱۵۲۶
CF-UD45-ST	CFRP	Steel	-	۰/۴۵	-	٠/۴۵	•	۲ • ۵۲
CF-UD45-CF	CFRP	CFRP	-	۰/۴۵	-	٠/۴۵	•	1481
GD-P	AL	AL	٠/٢٩	۰/۴۵	۰/۶۱	٠/۴۵	•/• \۶	1895
GD-N	AL	AL	•/۶١	۰/۴۵	٠/٢٩	۰/۴۵	-•/• \۶	1895

جدول ۶- طبقهبندی نمونههای پانل ساندویچی.

۳-۳- شرایط مرزی و اولیه

در شبیه سازی ها، درجات آزادی و چرخش های تمام لبه های بیرونی هدف در تمام جهات مقید شدند. در این مدل از شرط مرزی ENCASTRE استفاده شده است (شکل ۵).

شکل ۴- تغییرات مدول یانگ در یک صفحه FGM [۳۸].

شکل ۵- شرایط مرزی پانل ساندویچی

۳-۴- تعریف تماس

در شبیهسازی با نرمافزار آباکوس، در ماژول اینترکشن^۱ نوع تماس و روش انفجار و جرم ماده منفجرشونده را برحسب مقدار معادل TNT مشخص می شود. نوع تماس انتخاب شده از نوع wave wave و روش انفجار کانوپ^۲ است.

۳-۵- المانبندی و همگرایی شبکه

برای کم کردن هزینه شبیهسازی و داشتن دقت کافی نیاز است که شبکهبندی بهنحو درستی انجام شود. بهاین منظور، شبکههای اطراف محل برخورد موج انفجار با ابعاد كوچكتر ايجاد مي شوند و این شبکه هر چه از محل برخورد فاصله می گیرد، با نسبتی مشخص بزرگتر می شود. حال باید تعداد مناسب المان های این شبکه را مشخص نمود. در ابتدا تعداد المانها بهدلخواه انتخاب و شبیهسازی انجام می شود. سپس تعداد المانها تا جایی افزایش داده می شود که خروجی مساله مقداری تقریبا ثابت و مستقل از شبکهبندی شود که به این عمل همگرایی پاسخ شبکه گفته می شود. برای مطالعه همگرایی شبکه، از AL-UD45-AL استفاده شدهاست. نتایج بررسی همگرایی شبکه در شکل ۶ ارایه شدهاست. تعداد المانهای هدف ۲۰۵۰۰ المان و نوع المانهای استفاده شده برای رویهها و هسته از نوع SOLID و C3D8T است. در این شبکهبندی برای رویهها از المانهای با شکل QUAD - STRUCTURED و برای هسته از HEX-DOMINATED (SWEEP) استفاده شدهاست. در شکل ۲ مدل اجزا محدود و نحوه اعمال موج انفجار در نمونه -ST-UD45 Al-40g نشان داده شده است. کل زمان موج انفجار ۲۰۰۰۱۳ ثانیه است. از آنجا که برای ازبین فتن المان ها در مسیر موج انفجار از تكنيك فرسايش المان استفاده شدهاست، المانها پس از رسيدن

به معیار مورد نظر حذف میشوند، لذا نمیتوان پلاگهای ناشی از برخورد را مشاهده نمود.

شکل ۶ – تغییرات شدت موج انفجار برحسب تعداد المانهای

شکل ۷ – مدل اجزا محدود و اعمال موج انفجار بر روی نمونه ST-UD45-Al-40g الف) رویه بالایی ب) هسته یکنواخت پ) رویه پایینی

۴- نتایج و بحث

در این بخش نتایج و مدهای واماندگی و تغییرشکل اجزای پانل ساندویچی از شبیهسازی با نتایج تجربی مقایسه و بررسی شده است.

۴-۱- مدهای واماندگی و تغییرشکل پانل ساندویچی

¹ Interaction

² Conwep

مد۱) تغییر شکلهای بزرگ همراه با اندکی فشردگی موضعی هسته

مد۲) تغییر شکلهای بزرگ همراه با فشردگی بیشتری از هسته

مد۳) تغییر شکلهای بزرگ همراه با پارگی رویه بالا و هسته فوم

شکل ۸ این سه نوع مد برای پانلهای ساندویچی با رویههای فلزی نشان میدهد [۳۹].

شکل ۸ – مدهای واماندگی و تغییرشکل پانلهای ساندویچی الف) مد اول (نمونه ساندویچی ST-UD45-Al-40g) ب) مد دوم (نمونه ساندویچی Al-UD45-Al-50g) پ) مد سوم (نمونه ساندویچی GD-L-50g)

جدول ۲ مدهای واماندگی تمام حالات پانل ساندویچی با رویههای فلزی را نشان میدهد. از نتایج بهدست آمده نتیجه میشود که با افزایش جرم ماده منفجره، از مد ۱ به مد ۳ تغییر مد خواهیم داشت. کدهای موجود در جدول ۲: 'D1: تغییر شکل فرورفتگی بدون گسیختگی ۲^{*}T1: یارگی عرضی ^۳

¹ Indentation Deformation without rupture

² Transverse Tearing

³ Petal-like Tearing

CD ['] : تغییر شکل فشاری بدون ترکهای محیطی
CD-SC [*] : تغییر شکل فشاری همراه با ترکهای کوچک
FC-LC ^۳ له شدن کامل همراه با ترکهای بزرگ
CF [*] : شکست کامل در وسط ورق
°FT: شکست در لایه سوم هسته

PD[®]: تغییر شکل پلاستیکی بزرگ بدون پارگی

جدول ۷- مدهای واماندگی پنل ساندویچی با رویههای فلزی.

نمونهها	کل پانل	رويه	هسته	رويه	
	ساندويچى	بالايى		پايينى	
Al-UD45-Al-50g	مد ۲	ID	CD - SC	PD	
Al-UD45-Al-60g	مد ۳	TT	FC - LC	PD	
Al-UD45-Al-70g	مد ۳	PT	CF	PD	
Al-UD45-ST-40g	مد ۲	ID	CD	PD	
Al-UD45-ST-50g	مد ۳	TT	CD - SC	PD	
Al-UD45-ST-60g	مد ۳	TT	FC - LC	PD	
ST-UD45-Al-40g	مد ۱	ID	CD	PD	
ST-UD45-Al-50g	مد ۱	ID	CD	PD	
ST-UD45-Al-60g	مد ۲	ID	CD - SC	PD	
ST-UD45-ST-50g	مد ۱	ID	CD	PD	
ST-UD45-ST-60g	مد ۱	ID	CD - SC	PD	

ST-UD45-ST-70g	مد ۲	ID	CD - SC	PD
GD-P-30g	مد ۱	ID	CD	PD
GD-P-40g	مد ۲	ID	FT	PD
GD-P-50g	مد ۳	ID	CF	PD
GD-N-30g	مد ۲	ID	CD	PD
GD-N-40g	مد ۲	ID	CD	PD
GD-N-50g	مد ۳	TT	CD - SC	PD

۲-۴- اثر شدت ضربه انفجار بر روی مقاومت در برابر انفجار

ST- نماد UD45-AI برای سه نمونه AI-UD45-AI برای سه نمونه AI-UD45-AI بر روی تغییر شکل عرضی رویه پایینی CF-UD45-ST ای بهصورت عددی نشان و با نتایج تجربی[۴۱] مقایسه شدهاست. از
 نتایج شکل ۹ مشخص می شود که در یک شدت ضربه معین و
 جنس فلزی یکسان رویه پایینی، مقاومت در برابر انفجار نمونه پانل
 ساندویچی با رویه بالایی CFRP، بالاتر از نمونه ساندویچی با رویه
 بالایی فلزی است؛ هم چنین استفاده از رویه های فولادی و CFRP
 بایینی و در نتیجه افزایش مقاومت در برابرانفجار پانل ساندویچی
 می گردد. اختلاف نتایج در قسمتهای الف، ب و پ شکل ۹ بین
 نتایج تجربی و عددی به ترتیب ۲، ۸ و ۴ درصد است.

الف

³ Fully Crushed with Large Cracks

⁴ Complete Fragmentation in the central area

⁵ Fragments in the Third core layer

⁶ Large Plastic Deformation without Tearing

¹ Compressive Deformation without periphery cracks

² Compressive Deformation with Several Small Cracks

ساندويچی الف) Al-UD45-AI ب) ST-UD45-ST ي) CF-UD45-AI

۴-۳- اثر جنس رویه ها بر روی مقاومت در برابر انفجار
۴-۳-۱- اثر جنس رویه بالایی
۸-۳-۱- اثر جنس رویه بالایی مختلف رویه بالایی (- AL در این قسمت نمونه هایی با جنس های مختلف رویه بالایی (- AL CF)
۲- CF و جنس رویه پایینی یکسان بر روی مقاومت در برابر انفجار بررسی شده است. جنس رویه پایینی در دو حالت AL و ST
در نظر گرفته شده است (شکل ۱۰). از نتایج شکل ۱۰ مشخص می گردد که نمونه های پانل ساندویچی با جنس رویه بالایی

آلومینیوم و جنس رویه پایینی فولادی و رویه بالایی با جنس CFRP و رویه پایینی با جنس فولادی مقاومت در برابر انفجار بهتری نسبت به نمونههای پانل ساندویچی با جنس رویه بالایی فولادی و جنس رویه پایینی آلومینیوم و رویه بالایی با جنس CFRP و رویه پایینی با جنس آلومینیومی دارد.

شکل ۱۰ - تغییرشکل عرضی رویه پایینی برحسب شدت ضربه برای جنسهای مختلف از رویه بالایی ST الف) جنس رویه پایینی AL ب) جنس رویه پایینی

۴-۳-۲- اثر جنس رویه پایینی

در این قسمت نمونههایی با جنسهای مختلف رویه پایینی (AL CF - ST - CF) و جنس رویه بالایی یکسان بر روی مقاومت در برابر انفجار بررسی شده است. جنس رویه بالایی در دو حالت AL و CF در نظر گرفته شده است (شکل ۱۱). از نتایج شکل ۱۱ مشخص می گردد که نمونه پانل ساندویچی با جنس رویه بالایی آلومینیوم و جنس رویه پایینی CFRP مقاومت در برابر انفجار بهتری نسبت به نمونه پانل ساندویچی با جنس رویه بالایی آلومینیوم و جنس رویه پایینی فولادی و آلومینیومی دارد.

همچنین، نمونه پانل ساندویچی با جنس رویه بالایی CFRP و جنس رویه پایینی فولادی مقاومت در برابر انفجار بهتری نسبت به نمونههای پانل ساندویچی با جنس رویه بالایی CFRP و جنس رویه پایینی آلومینیومی دارد.

ب شکل ۱۱ - تغییرشکل عرضی رویه پایینی برحسب شدت ضربه برای جنسهای مختلف از رویه پایینی الف) جنس رویه بلایی AL ب) جنس رویه بالایی CFRP

۴–۴– اثر گرادیان چگالی هسته ساندویچ روی مقاومت در برابر انفجار شکل ۱۲ نمودارهای تغییرشکل عرضی رویهها برحسب گرادیان

هسته ساندویچ برای شدت ضربههای مختلف را نشان میدهد. این نکته بهخوبی مشخص است که گرادیان هسته ساندویچ تاثیر بزرگی روی تغییرشکل دائمی رویهها دارد. با درنظر گرفتن یک ترتیبی از شدت ضربهها، تغییرشکل رویههای بالا و پایین با افزایش گرادیان

هسته کاهش مییابد. هنگامی که گرادیان هسته منفی است، تغییر شکل رویه بیشترین مقدار خود را دارد، درحالی که برای گرادیان مثبت هسته این مقدار کمترین است [۴۲]؛ در نتیجه مقاومت در برابر انفجار پانل ساندویچی با گرادیان مثبت هسته بالاتر از پانل ساندویچی با گرادیان منفی هسته است.

شکل ۱۲– نمودار تغییرشکل عرضی رویهها برحسب گرادیان هسته فوم الف) هنگامی که جرم ماده منفجره ۲۰g ب) هنگامی که جرم ماده منفجره ۴۰g پ) هنگامی که جرم ماده منفجره ۵۰g

۵- نتىجەگىرى

در این پژوهش، پاسخهای دینامیکی پانلهای ساندویچ با جنس-های مختلف رویهها و هسته فوم یکنواخت و FGM برای تکانههای مختلف انفجار بهصورت عددی بررسی و با نتایج تجربی مقایسه شد. حالتهای تغییر شکل/ شکست کل ساختار ساندویچی، رویه بالایی، هسته فوم و رویه پایینی بهطور کامل بررسی شدند. اثرات جنس رویهها، پیکربندی رویهها و گرادیان چگالی هسته ساندویچ بر مقاومت در برابر انفجار ساختار ساندویچی براساس حالتهای تغییر شکل/ شکست و انحراف دائمی اندازه گیری شد. مهم ترین نتایج بهدست آمده بهصورت زیر است:

۱- برای پانلهای ساندویچی با رویههای فلزی، سه حالت تغییر شكل / شكست شناسایی شد. تغییر شكل پلاستیک بزرگ بدون فشردهسازی موضعی قابل توجه هسته (مد۱) در نمونههای پانل ساندویچی تحت یک ضربه انفجار کم (جرم ماده منفجره ۳۰ گرم) مشاهده شد. هسته بهطور قابل توجهی بیش از نیمی از ضخامت اولیه (مد۲) تحت یک ضربه متوسط (جرم ماده منفجره ۴۵ گرم) فشرده شد. پارگی موضعی رویه بالایی و هستههای فوم (مد۳) تحت یک ضربه بالا (جرم ماده منفجره ۶۲ گرم) رخ داد.

۲- در مقایسه با هسته یکنواخت، هسته درجهبندی شده (هسته FGM) حالتهای تغییر شکل متفاوتی را نشان میدهد. با افزایش ضربه انفجار (افزایش جرم ماده منفجره از ۳۰ گرم به ۶۵ گرم)، حالتهای فشردهسازی خالص هسته فوم یکنواخت به گسترش فشردهسازی و توسعه ترک و سیس بیشتر به شکست شدن قطعه تغيير يافت.

۳- با درنظر گرفتن جنس رویه پایینی آلومینیومی یکسان، مقاومت در برابر انفجار نمونه پانل ساندویچی با جنس رویه بالایی CFRP نسبت به نمونه پانل ساندویچی با جنس رویه بالایی فلزی ۱۹ درصد بالاتر بود.

۴- در جرم معادل یکسان، مقاومت در برابر انفجار نمونه ساندویچ پانل Al-UD45-ST نسبت به نمونه پانل ساندویچی -ST-UD45 Al، ۶ درصد بالاتر بود.

۵- برای پانل ساندویچی با گرادیان های متفاوت چگالی هسته، مقاومت در برابر انفجار را می توان با افزایش گرادیان چگالی، هسته برای محدوده مشخصی از ضربه انفجار افزایش داد. در نتیجه

هنگامی که گرادیان چگالی مثبت هسته باشد، مقاومت در برابر انفجار بالاتری (حدود ۲۰ درصد) نسبت به گرادیان چگالی منفی هسته دارد.

	۶- علایم، نشانهها
مدول الاستيسيته، GPa	Е
چگالی، kg/m ³	ρ

نسبت پواسون v

مدول برشی، GPa G

نرخ کرنش مرجع، 1/s έ₀

تنش تسليم اوليه، MPa А

ضریب کرنش سختی، MPa В

توان کرنش سختی n

ضريب نرخ كرنش С

توان نرمي حرارتي m

ثابت آسيب ماده D_1 ثابت آسيب ماده

 D_2

ثابت آسيب ماده D_3

ثابت آسيب ماده D_4 ثابت آسيب ماده D_5

 E_1 مدول الاستيسيته طولى، GPa

 E_2 مدول الاستيسيته عرضى، GPa

نسبت پواسون v_{12}

 G_{12}

مدول برشی در صفحه۱-۲، GPa

 G_{13} مدول برشی در صفحه ۱-۳، GPa

 G_{23} مدول برشی در صفحه۲-۳، GPa

- [4] Sun G, Huo X, Chen D, Li Q. (2017) Experimental and numerical study on honeycomb sandwich panels under bending and in-panel compression. Mater Des; 133:154– 68.
- [5] McShane GJ, Radford DD, Deshpande VS, Fleck NA. (2006) The response of clamped sandwich plates with lattice cores subjected to shock loading. Eur J Mech; 25:215–29.
- [6] Hanssen AG, Girard Y, Olovsson L, Berstad T, Langseth M. (2006) A numerical model for bird strike of aluminium foam-based sandwich panels. Int J Impact Eng; 32:1127–44.
- [7] Xiao Z, Fang J, Sun G, Li Q. (2015) Crashworthiness design for functionally graded foamfilled bumper beam. Adv Eng Softw; 85:81–95.
- [8] Xia Y, Wu C, Liu Z, Yuan Y. (2016) Protective effect of graded density aluminium foam on RC slab under blast loading – An experimental study. Construct Build Mater 2016; 111:209–22.
- [9] Fleck NA, Deshpande VS. (2004) The resistance of clamped sandwich beams to shock loading. J Appl Mech; 71:386.
- [10] Qiu X, Deshpande VS, Fleck NA. (2004) Dynamic response of a clamped circular sandwich plate subject to shock loading. J Appl Mech; 71:637.
- [11] Qiu X, Deshpande VS, Fleck NA. (2003) Finite element analysis of the dynamic response of clamped sandwich beams subject to shock loading. Eur J Mech; 22:801–14.
- [12] Li X, Zhang P, Wang Z, Wu G, Zhao L. (2014) Dynamic behavior of aluminum honeycomb sandwich panels under air blast: experiment and numerical analysis. Compos Struct; 108:1001
- [13] Nurick GN, Langdon GS, Chi Y, Jacob N. (2009) Behaviour of sandwich panels subjected to intense air blast – Part 1: experiments. Compos Struct; 91:433–41.
- [14] Radford DD, McShane GJ, Deshpande VS, Fleck NA. (2006)The response of clamped sandwich plates with metallic foam cores to simulated blast loading. Int J Solids Struct; 43:2243–59.
- [15] Zhu F, Zhao L, Lu G, Wang Z. (2008) Deformation and failure of blast-loaded metallic sandwich panels Experimental investigations. Int J Impact Eng; 35:937– 51.
- [16] Huang W, Zhang W, Li D, Ye N, Xie W, Ren P. (2016) Dynamic failure of honeycomb-core sandwich structures subjected to underwater impulsive loads. Eur J Mech; 60:39–51.
- [17] Theobald MD, Langdon GS, Nurick GN, Pillay S, Heyns A, Merrett RP. (2010) large inelastic response of unbonded metallic foam and honeycomb core sandwich panels to blast loading. Compos Struct 2010; 92:2465– 75.
- [18] Jing L, Wang Z, Zhao L. (2016) The dynamic response of sandwich panels with cellular metal cores to localized impulsive loading. Compos Part B-Eng 2016; 94:52–63.
- [19] Liu H, Cao Z, Yao G, Luo H, Zu G. (2013) Performance of aluminum foam-steel panel sandwich composites subjected to blast loading. Mater Des; 47:483–8.

- MPa ،(X)، استحكام كششى (محور X)، MPa X_T
- MPa ،(X)، استحكام فشارى (محور X)، MPa
- MPa ،(Y)، استحكام كششى (محور Y_T
- MPa ،(Y)، محور Y)، MPa (محور Y)، MPa
- MPa ،(کششی)، کششی)، MPa S_T
- MPa استحکام برشی (فشاری)، MPa ا
- GPa ،(X)، مدول برشی کششی (محور X)، GPa G_{XT}
- GPa ،(X)، مدول برشی فشاری (محور G_{XC}
- GPa ،(Y) مدول برشی کششی (محور Y)، GPa
- GPa ،(ک محور (محور G_{YC}

m/s سرعت منفجر شدن، Detonation Speed

GPa ضريب فشار، C_1

GPa ضريب فشار،
$$C_2$$

KJ/m³ انرژی اولیه بر واحد حجم، Initial energy per unit volume

۷- منابع

- Xi H, Tang L, Luo S, Liu Y, Jiang Z, Liu Z. (2017) A numerical study of temperature effect on the penetration of aluminum foam sandwich panels under impact. Compos Part BEng; 130:217–29.
- [2] Zhu L, Guo K, Li Y, Yu T, Zhou Q. (2018) Experimental study on the dynamic behaviour of aluminium foam sandwich plates under single and repeated impacts at low temperature. Int J Impact Eng; 114:123–32.
- [3] Sun G, Chen D, Huo X, Zheng G, Li Q. (2018) Experimental and numerical studies on indentation and perforation characteristics of honeycomb sandwich panels. Compos Struct 2018; 184:110–24.

- [32] Zhang Y, Zong Z, Liu Q, Ma J, Wu Y, Li Q. (2017) Static and dynamic crushing responses of CFRP sandwich panels filled with different reinforced materials. Mater Des; 117:396–408.
- [33] Li X, Yahya MY, Nia AB, Wang Z, Yang J, Lu G. (2017) Dynamic failure of basalt/epoxy laminates under blast—Experimental observation. Int J Impact Eng; 102:16–26.
- [34] ASTM, E8."8M. (2003) Standard test methods of tension testing of metallic materials [metric]." Annual book of ASTM standards3.
- [35] A. Standard, (2008) "Standard test method for tensile properties of polymer matrix composite materials," ASTM D3039/D M, vol. 3039, p. 2008.
- [36] Shen J, Lu G, Ruan D. (2010) Compressive behaviour of closed-cell aluminium foams at high strain rates. Compos Part B-Eng; 41:678–85.
- [37] Wang Z, Shen J, Lu G, Zhao L. (2011) Compressive behavior of closed-cell aluminum alloy foams at medium strain rates. Mater Sci Eng; 528:2326– 30.
- [38] Zhang K, Ni O, Huang J, Dai Y, Zhao H. (2018) A facile and efficient method to investigate the effect of the nature of surfactant and continuous phase on the performance of emulsion explosive. J Mol Liq; 249:203– 10.
- [39] Li S, Li X, Wang Z, Wu G, Lu G, Zhao L. (2017) Sandwich panels with layered graded aluminum honeycomb cores under blast loading. Compos Struct; 173:242–54.
- [40] Liu T, Sun G, Fang J, Zhang J, Li Q. (2018) Topographical design of stiffener layout for plates against blast loading using a modified ant colony optimization algorithm. Struct Multidiscipl Optim; 59:335–50.
- [41] Guangyong S, Erdong W, Jingtao Z, Shiqiang L, Yong Z, Qing L. (2020) Experimental study on the dynamic responses of foam sandwich panels with different facesheets and core gradients subjected to blast impulse. Int J Impact Eng; 135:103-327.
- [42] Karagiozova D, Nurick GN, Langdon GS, Chung Kim Yuen S, Chi Y, Bartle S. (2009) Response of flexible sandwich-type panels to blast loading. Compos Sci Technol 2009; 69:754–63.

- [20] Zhu F, Wang Z, Lu G, Nurick G. (2010) Some theoretical considerations on the dynamic response of sandwich structures under impulsive loading. Int J Impact Eng; 37:625–37
- [21] Li G, Xu F, Sun G, Li Q. (2015) A comparative study on thin-walled structures with functionally graded thickness (FGT) and tapered tubes withstanding oblique impact loading. Int J Impact Eng; 77:68 83
- [22] Sun G, Li G, Hou S, Zhou S, Li W, Li Q. (2010) Crashworthiness design for functionally graded foamfilled thin-walled structures. Mater Sci Eng; 527:1911– 9.
- [23] Sun G, Pang T, Xu C, Zheng G, Song J. (2017) Energy absorption mechanics for variable thickness thin-walled structures. Thin-Walled Struct; 118:214–28.
- [24] Sun G, Tian J, Liu T, Yan X, Huang X. (2018) Crashworthiness optimization of automotive parts with tailor rolled blank. Eng Struct; 169:201–15.
- [25] Zhang H, Sun G, Xiao Z, Li G, Li Q. (2018) Bending characteristics of top-hat structures through tailor rolled blank (TRB) process. Thin-Walled Struct; 123:420–40.
- [26] Nouri MD, Hatami H. (2014) Experimental and Numerical Study of the Effect of Longitudinal Reinforcements on Cylindrical and Conical Absorbers under Impact Loading. Indian J Sci. Tec.; 7:199–210.
- [27] Hatami H, Chegeni A. (2020) Designing the energy absorption capacity of functionally graded foam materials Experimental investigation of impact loading effects on rectangular flat panels of fiber selfcompacting cementations composite with expanded steel sheet. J Braz. Soc. Mech. Sci. Eng; 318:215–25
- [28] Liu X, Tian X, Lu T, Zhou D, Liang B. (2012) Blast resistance of sandwich-walled hollow cylinders with graded metallic foam cores. Compos Struct; 94:2485– 93.
- [29] Farmani SM, Alitavoli M, Babaei H, Haghgoo M. (2024)Investigation of dynamic response of circular sandwich plates with metal vertical tubes core under blast load. J Braz. Soc. Mech. Sci. Eng; 150:134–43.
- [30] Li S, Wang Z, Wu G, Zhao L, Li X. (2014) Dynamic response of sandwich spherical shell with graded metallic foam cores subjected to blast loading. Compos Part A-Appl; 56:262–71.
- [31] Jing L, Wang Z, Shim VPW, Zhao L. (2014) An experimental study of the dynamic response of cylindrical sandwich shells with metallic foam cores subjected to blast loading. Int J Impact Eng; 71:60–72.